

רפת העמק – הגדולה בארץ עומרי גולדהור "השאלות האמיתיות לא נשאלות, אז נטפלים לקוטג' ולחלב"

ראובן זלץ

עומרי גולדהור, רפתן וקיבוצניק,
מנהל את הרפת הגדולה בישראל,
רפת העמק. ולמרות שהגודל כן
קובע במקרה הזה ונכון לעכשיו,
עתידיה מובטח בכל סיטואציה, הרי
שהבעיות של רפת העמק, הן אותן
בעיות כשל רפת משפחתית קטנה,
רק פי 100. גולדהור "היום אני לגמרי
פחות אופטימי, לצערי היבוא יגדל
והרווחיות שלנו תלך ותקטן" •

רפת העמק, היא הרפת הגדולה בארץ, שותפות של קיבוצי מרחביה, מגידו ויפעת, בעלת מכסה של כ-14 מיליון מיליון, כ-1250 חולבות, מרכז מזון מילובר רמת דוד. מכון חליבה פרלל כפול, 64 עמדות של scr נחנך במרץ 2003. 850 עגלות לתחלופה. כוח אדם ע"ס 25 עובדים, קיבוצניקים, עובדים זרים ועובדים מכפרי האזור. 3 חליבות ביום, החלב משווק לתנובה. רפת העמק ממוקמת קרוב מאוד למרכז קיבוץ יפעת, דבר הגורר לא מעט בעיות מול חברי המשק. עמרי גולדהור, חבר קיבוץ יפעת, מנהל את הרפת מתחילת הרפורמה בשנת 2000, עם הפסקות קצרות באמצע, באשר לבעיית המיקום הוא אומר "נושא קירבת הרפת למגורים יוצרת ללא ספק חוסר נוחות, בלשון המעטה בקרב לא מעט חברים במשק, כמו שידוע לך בעיות של זבובים, ריח ורעש, לא תורמים לעניין. הקיבוץ גדל וגם מגדל העמק גדלה והכל סוגר עלינו. נצטרך לשפר את כל הממשק מול הקיבוץ. בכל מקרה, כרגע אין אופציה אחרת, במצב הנוכחי אין היתכנות כלכלית אפילו למחשבה על הקמת רפת חדשה באתר חלופי". מסיים עומרי.

השאלה המתבקשת כאן ולאור המצב והנתונים, האם הגודל כן קובע?

עומרי מחייך "כן, הגודל קובע, בטח, אבל צריך להבין את המורכבות ושכל אחד יעשה את מה שמתאים לו. כשאנחנו

לבחון היתכנות כלכלית להקמת מחלבה של הרפתנים. עומר

מזה. כיום יש חומרים פחות מחלידים המתחילים להיכנס לשוק. אנחנו בתהליך של החלפת הגגות, מאוד קשה להיכנס לטיפול בהסכמת כל השותפים, זה נושא שלא מסתיים. חשוב לי לציין שהרפתנים יהיו ערוכים לכל הסיפור הזה, גם משפטית ואם הם נכנסים לשותפות שישומו לב לפרטי ההסכם".

מה לגבי אוורור וצינון בקיץ, חם ולח כאן בעמק?

"הקיץ כאן הוא קשה, לחות מאוד גבוהה וכמובן עומס חום. אנחנו משקיעים המון באוורור וצינון. יש לנו 6 חצרות צינון, אוורור במדרכים, בסככות, כעת מתחילה העונה החמה עם עומס חום כבד, בעונה החמה אנחנו מצננים 4 פעמים יום בצורה מאסיבית".

איך אתה רואה את רווחיות הענף כיום?

"לא אופטימי. היבוא יגדל, לטענת המחלבות לא משתלם לייצר את המוצרים בפיקוח אך יש לזה קשר לעיכוב עדכון המחירים של המוצרים בפיקוח. מה שהיה זה לא מה שיהיה".

עומרי "אף אחד לא מנסה להתמודד באמת עם יוקר המחיה"

עומרי פחות אופטימי מבעבר, הוא מודה כי ממשלת ישראל מתנהלת בצורה קפריזית אל מול החקלאים שמצידם זה על גבול הבלתי אפשרי לתכנן שנים קדימה. עומרי "תראה, אף אחד לא באמת מוכן, יכול ורוצה להתמודד כאן עם יוקר המחיה, אז מה עושים, נטפלים לקטנים, לחקלאים"

הלכנו על הרפת המשותפת, כל אחת מהרפתות היתה רפת טובה בפני עצמה והחשיבה היתה שנים קדימה, כל קיבוץ היה לו קשה לבד להמשיך קדימה עם כל ההשקעות, הרגולציה ושינויי הענף ולכן הקמנו את רפת העמק. זה לא בהכרח מתאים לכל משק אחר, תלוי בסיטואציה ובמצב".

ההתמודדויות היום יומיות?

"תשמע, בעיה ראשונה היא כמו אצל כולם, כוח אדם בכלל וכוח אדם איכותי בפרט, בעיה שניה, שחיקה ברווחיות, בעיה שלישית, ההסתמכות על מרכז מזון שהיא לא שלך, זו בעיה קשה. המרכז מזון חייב לחזור לרפתנים. בסה"כ, לא משעמם, להחזיק רפת היום, זה לא עניין פשוט אבל את זה אתה כבר יודע".

אז למה בעצם אתם לא מקימים מרכז מזון?

"אנחנו בהחלט בודקים את הנושא כל הזמן, צריך להבין כי זו גם השקעה לא קטנה ומציאת מיקום שיתאים, אך יש בהחלט מחשבה בנושא, מקווה שנגיע לפתרון מתאים. אנחנו בהחלט מחפשים כל הזמן איך להוזיל את מחיר המנה אך באותה עת לשלוט באיכות המזון. המצב כמו שהוא היום הוא לא טוב וצריך להגיע למצב שלרפתות תהיה שליטה כזו או אחרת במרכזי המזון, איך לעשות את זה אנחנו עדיין לא ממש יודעים. כרגע, להקים מרכז מזון מאפס, זו השקעה גדולה".

ראיתי פרויקט סולרי ענק על הגגות כאן?

"כן, פרויקט של 3 מגה, פרויקט רציני מאוד אך לצערי עם לא מעט בעיות, בין השאר, הבעיות עם גגות האיזכורית המחלדות, כל הגגות שלנו מכוסות איזכורית ואנחנו סובלים

מרכזי מזון אמבר

הולקצ

קיצוץ וגריסה של כל סוגי השחת והקש

לפרטים והזמנות: רז 052-7566123

בעיית מיקום וללא מרכז מזון עצמאי. רפת העמק

יותר לצרכן. לא מעניין אותם כלום חוץ מזה, בוא נאמר שעם קופסת קוטג' היתה כפול, בכמה זה היה משפיע על סל המזון של משפחה ישראלית ממוצעת, התשובה היא שזה סכום זניח. לצערי הרב השאלות האמיתיות לא נשאלות כלל בגלל מדינות ממשלתיות. למה בית ישראל עולה כאן כל כך הרבה, למה הבריות יקרה כאן כל כך, למה הכל כל כך יקר? אף אחד לא מנסה להתמודד עם המצב אז נטפלים לקוטג' ולמוצרי חלב כי זה קל. אם אתה שואל שוב איפה טעינו, הרי ללא ספק, מכירת תנובה, בטח במחיר שקבלנו, היתה טעות ענקית, בלתי נתפסת."

שיאון חקלאות התאחדות, איפה אתה בסיפור הזה של המעטפת והשמירה עליה?

"אנחנו לויאלים, לא אוהבים ללכת ליד העגלה, זה כמו סיפור תנובה, יש לנו דברים טובים ובמקום לשפר, אנחנו הורסים. מצד שני, קצת תחרות זה גם טוב, אבל לא במקום החקלאית או שיאון."

הרפת הישראלית עוד 15 שנים?

"אי אפשר לדעת, אין לי מושג, הרי רק היום שמענו על הכוונה לתת לייבא חלב ניגר, לראשונה אי פעם. הרי אין בעצם בעיה גדולה להעמיס 2 מטוסים באירופה עם חלב ולהביא לארץ. שוב, המדינה צריכה להחליט מה היא רוצה. תראה, קשה היום להחזיק רפת בישראל מהמון בחינות, קרבה למגורים, שטחי מספוא מצטמצמים, רווחיות, ענף מתוכנן או לא, חשש מהעתיד. כל זה לא עובד לטובתנו."

איפה אתה בדיון על הקמת קואופרטיב ומחלבה לרפתנים?

"מחלבה לרפתנים, זה יותר מורכב, אני לא יודע כמה זה אפשרי. בגדול, חבל שמכרנו מחלבה שהיתה בידיים שלנו, להקים היום מחלבה, צריך לבחון היתכנות כלכלית." ▲

עומרי "אין דבר כזה שוק חופשי, רוצה שוק חופשי, תחלק את אותם קלפים לכולם, כרגע זה לא המצב. הבעיה היא שכרגע אין מי שיחליט ואני לא משוכנע שתוצאה שמי שכרגע נמצא בשלטון צריך להחליט, הוא שיחליט"

מה ניתן לעשות, הרפתנים אנשי הענף?

"המדינה צריכה להחליט מה היא רוצה, זה פשוט, אם רוצים חקלאות, צריך לתמוך בה. אין דבר כזה שוק חופשי, רוצה שוק חופשי, תחלק את אותם קלפים לכולם, כרגע זה לא המצב. הבעיה היא שכרגע אין מי שיחליט ואני לא משוכנע שתוצאה שמי שכרגע נמצא בשלטון צריך להחליט, הוא שיחליט". מסיים עומרי בחיוך מריד.

התהליך בלתי נמנע או שהרפתנים טעו לאורך הדרך?

"תשמע, זה תהליך שקורה בכל העולם, בכל ענף חקלאי ובכלל, אי אפשר לשים את האצבע בדיוק על איפה טעינו. אתה מתמודד מול כוחות גדולים שכל רצונם זה להביא סחורה זולה